

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита и спасување,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 29 јуни 2026 година.

Бр. 08-4365/1
29 јуни 2026 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија” број 36/2004, 49/2004, 86/2008, 85/2009, 114/2009, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 215/21 и 124/25), во член 2 став 1 по точката 9 се додава нова точка 9-а, која гласи:

„9-а. „Непосредна опасност” е појава, процес или состојба во која, врз основа на расположливите информации и извршените процени, постои реална и конкретна веројатност во краток временски период да настане штетен настан што може да ги загрози животот и здравјето на луѓето, животинскиот и растителниот свет, имотот, културното наследство и животната средина;”.

Член 2

Членот 29 се менува и гласи:

(1) Во Дирекцијата се формира Центар за оспособување и обука.

(2) Центарот за оспособување и обука реализира основна, дополнителна и специјалистичка обука на припадниците на силите за заштита и спасување и други кадри од областа на заштитата и спасувањето.

(3) Обуките од ставот (2) на овој член, покрај Центарот за оспособување и обука, можат да ги реализираат и правни лица кои поседуваат овластување издадено од Дирекцијата за заштита и спасување.

(4) Овластување за спроведување на обуки може да добие правно лице кое ги исполнува следниве услови:

1. е регистрирано за вршење дејност од областа на обука, образование или стручно оспособување;
2. располага со простор за теоретска и практична обука;
3. располага со техничка и наставна опрема;
4. има обезбедено наставно-стручен кадар со квалификации и работно искуство;
5. располага со програма за обука и наставен план одобрен од Дирекцијата и
6. обезбедува услови за водење евиденција за реализираните обуки и издадените сертификати.

(5) Овластувањето се издава со важност од четири години со можност за продолжување.

(6) Правното лице може да поднесе барање за обновување на овластувањето со потребната документација најдоцна три месеци пред истекот на рокот од ставот (5) на овој член, при што мора да ги исполнува условите од ставот (4) на овој член.

(7) Постапката за издавање или обновување на овластувањето се поведува по барање поднесено до Дирекцијата.

(8) Кон барањето се приложуваат докази за исполнување на условите од ставот (4) на овој член.

(9) Директорот на Дирекцијата донесува решение за издавање, обновување или одбивање на овластувањето во рок од 30 дена од денот на поднесување на уредното барање.

(10) Овластувањето се издава или обновува ако се исполнети условите утврдени со овој член.

(11) Барањето се одбива ако не се исполнети условите утврдени со овој член.

(12) Директорот на Дирекцијата со решение ќе го одземе овластувањето ако се утврди дека правното лице:

1. престанало да исполнува некој од условите од ставот (4) на овој член;
2. доставило неточни или невистинити податоци;
3. спроведува обуки спротивно на одобрените програми и наставни планови;
4. издава сертификати спротивно на овој закон;
5. не води пропишана евиденција или
6. оневозможува вршење надзор.

(13) Надзор над работата на овластените правни лица врши Дирекцијата за заштита и спасување.

(14) Против решението за издавање, обновување, одбивање или одземање на овластувањето може да се поведе управен спор.

(15) Владата со уредба ја пропишува постапката за издавање, обновување и одземање на овластувањето, како и начинот на вршење надзор над работата на овластените правни лица.”.

Член 3

Во член 42 по ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

„По исклучок, кога Дирекцијата ќе утврди постоење на потреба од дополнително ангажирање на сили за заштита и спасување, во силите за заштита и спасување, на

доброволна основа, можат да учествуваат и работоспособни граѓани кои ги надминале старосните граници утврдени во ставот (1) на овој член, најмногу до навршени 64 години за мажи и 62 години за жени, за што ја известува Владата.”.

Член 4

Во член 80 ставот 1 се менува и гласи:

„Заштитата од неексплодирани убојни и други експлозивни средства опфаќа пребарување на теренот, пронаоѓање и обележување на неексплодираните убојни средства, обезбедување на теренот, подигање, транспорт и чување до нивното онеспособување и уништување, како и спроведување на безбедносни мерки од нивното пронаоѓање до нивното уништување.”.

Во ставот 3 зборот „уништувањето” се заменува со зборовите: „чувањето и уништувањето”.

Член 5

Во членот 96 во ставот 1 по зборовите: „територијалните професионални противпожарни единици” се додаваат зборовите: „и привремено ангажираните лица со договор согласно со закон.”.

Член 6

Во член 108 по ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Во акции кои бараат итна интервенција републичките сили за заштита и спасување се ангажираат со одлука на директорот на Дирекцијата.”.

Ставот 5 станува став 6.

Член 7

Во член 115-а во ставот 2 зборовите: „Генералниот инспектор овластените службени лица од областа на безбедноста и другите” се заменуваат со зборот „Другите”.

Член 8

Во членот 115-б ставовите 6, 7 и 8 се бришат.

Ставовите 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 стануваат ставови 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13.

Во ставот 17 кој станува став 14 зборовите: „вработените службени лица од областа на безбедноста и воздухопловниот” се заменуваат со зборот „воздухопловниот”.

Ставот 18 се брише.

Ставовите 19, 20 и 21 стануваат ставови 15, 16 и 17.

Во ставот 22 кој станува став 18 зборовите: „овластените службени лица од областа на безбедноста,” се бришат.

Во ставот 23 кој станува став 19 зборовите: „овластените службени лица од областа на безбедноста,” се бришат.

Ставот 24 станува став 20.

Член 9

Членот 121 се менува и гласи:

(1) Обучувањето за заштита и спасување опфаќа основна, дополнителна и специјализирана обука, тренинг и вежби за стекнување на потребни стручни знаења и вештини за извршување на задачите од областа на заштитата и спасувањето.

(2) Обуката, тренингот и вежбите на припадниците на силите за заштита и спасување се вршат врз основа на наставни планови и програми.

(3) Обуките од ставот (1) на овој член се спроведуваат во Центарот за обука формиран во Дирекцијата за заштита и спасување, како и од правни лица кои поседуваат овластување издадено согласно со членот 29 од овој закон.

(4) Наставните планови и програми за спроведување на обуките ги донесува директорот на Дирекцијата за заштита и спасување.

(5) Правните лица од ставот (3) на овој член се должни обуките да ги спроведуваат согласно со наставните планови и програми од ставот (4) на овој член.

(6) Правните лица од ставот (3) на овој член по завршување на секоја обука издаваат уверение во форма утврдена од директорот на Дирекцијата за заштита и спасување.

(7) Дирекцијата за заштита и спасување води регистар на издадени уверенија.

(8) Формата и содржината и начинот на водење на регистарот од ставот (7) на овој член го пропишува директорот на Дирекцијата за заштита и спасување.

(9) За спроведените обуки правните лица од ставот (3) на овој член наплатуваат надоместок.

(10) Овластените правни лица се должни 5% од наплатениот надоместок од ставот (9) на овој член да ги уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Дирекцијата за заштита и спасување.”.

Член 10

Членот 122 се менува и гласи:

„(1) Обучувањето на силите за заштита и спасување што ги формира Републиката го организира и спроведува Дирекцијата во Центарот за обука или преку овластеното правно лице.

(2) Обучувањето на раководниот и командниот кадар на просторните сили за заштита и спасување што ги формира општината го организира и спроведува Дирекцијата во Центарот за обука или преку овластено правно лице, на товар на општината.

(3) Обучувањето на просторните сили за заштита и спасување во правните лица го организира и спроведува органот кој ги формира преку Центарот за обука или преку овластено правно лице.

(4) Специјализирана обука на просторните сили за заштита и спасување може да се спроведува во Центарот за обука или преку овластено правно лице, на товар на субјектот што ги формира.

(5) Трошоците за спроведување на обуките од страна на овластеното правно лице ги сноси нарачателот на обуката.”.

Член 11

Членот 139-а се менува и гласи:

„Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Дирекцијата преку инспектори за заштита и спасување (во натамошниот текст: инспектори).

Инспекцискиот надзор од ставот 1 на овој член во рамките на Дирекцијата се врши во посебна организациона единица.

За основните начела, видовите и постапката на инспекцискиот надзор, организацијата, работата и раководењето, правата и обврските од работен однос на инспекторите, правата и обврските на учесниците во инспекцискиот надзор, како и за другите прашања од значење за инспекцискиот надзор, ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекцискиот надзор, доколку со овој закон поинаку не е уредено.”.

Член 12

Членот 139-б се брише.

Член 13

Членот 139-в се брише.

Член 14

Членот 140 се менува и гласи:

„Инспекторот, кој го врши инспекцискиот надзор покрај општите услови утврдени со Законот за административни службеници треба да ги исполнува посебните услови утврдени со Законот за инспекциски надзор.”.

Член 15

Членот 140-а се брише.

Член 16

Членот 140-б се брише.

Член 17

Членот 140-в се брише.

Член 18

Членот 140-г се брише.

Член 19

Членот 140-д се брише.

Член 20

Членот 141 се брише.

Член 21

Во членот 141-а ставот 1 се менува и гласи:

„Службеното својство на инспекторот се докажува со службена легитимација и значка кои ги издава директорот на Дирекцијата.”.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Формата и содржината на образецот на службената легитимација и формата и содржината значка, како и начинот на нивното издавање ги пропишува директорот на Дирекцијата.”.

Член 22

Членот 141-б се брише.

Член 23

Членот 141-в се менува и гласи:

„Заради вршење на инспекциски надзор, државните органи, органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи и служби, трговски друштва, здруженија на граѓани, хуманитарни и невладини организации, граѓаните, како и други правни и физички лица се должни да овозможат непречено вршење на надзорот од областа на заштитата и спасување.”.

Член 24

Во членот 141-г зборот „решение” се заменува со зборовите: „инспекциски акт”.

Член 25

Членот 141-д се менува и гласи:

„Ако инспекторот при вршење на инспекциски надзор утврди дека постои непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, особено поради:

1. уривање на објект или дел од објект;
2. настанување на пожар или експлозија;
3. оневозможена или отежната евакуација на лица и
4. оневозможена ефикасна интервенција на тимови, со инспекциски акт ќе нареди забрана за користење на објектот или дел од објектот и ќе изврши негово запечатување.

Непосредната опасност од ставот 1 на овој член мора да биде утврдена и образложена во записникот за извршениот надзор.

По исклучок на ставот 1 на овој член доколку инспекторот при вршење на инспекциски надзор утврди повреди на одредбите кои се однесуваат на заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи, кои можат да доведат до опасности, но не претставуваат непосредна опасност од ставот 2 на овој член, инспекторот со инспекциски акт изрекува мерка привремена забрана за вршење дејност до отстранување на утврдените недостатоци, без запечатување на објектот.

Во случајот од ставот 3 на овој член, правното лице може да врши активности во објектот исклучиво заради отстранување на утврдените недостатоци.

Доколку правното лице постапува спротивно на ставот 4 на овој член, инспекторот го запечатува објектот или дел од објектот или покренува постапка пред надлежен орган согласно со закон.”.

Член 26

Членот 141-ѓ се менува и гласи:

„Запечатување на објект или дел од објект од членот 141-д став 1 од овој закон, се врши со жиг на инспекторот и лента со натпис „ЗАТВОРЕНО ОД ДИРЕКЦИЈАТА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ” и со составување на записник за извршеното запечатување.

Субјектот на инспекциски надзор не смее да го отстрани запечатувањето од ставот 1 на овој член пред времето определено од инспекторот.

Субјектот на инспекциски надзор по отстранувањето на причините поради кои е изречена мерката од ставот 1 на овој член, најдоцна во рок од три дена од истекот на рокот определен за извршување писмено и/или по електронска пошта го известува инспекторот за постапување по мерката.

Инспекторот во рок од три работни дена од денот на приемот на известувањето од ставот 3 на овој член врши увид на самото место и ја утврдува фактичката состојба.

Доколку при увидот од ставот 4 на овој член инспекторот утврди дека причините поради кои е изречена мерката се отстранети, врши отпечатување без одлагање.

Доколку инспекторот не постапи во рокот од ставот 4 на овој член, се смета дека условите за отпечатување се исполнети.

Формата и содржината на жигот и лентата, како и начинот на запечатување ги пропишува директорот на Дирекцијата.”.

Член 27

Членот 141-е се брише.

Член 28

Членот 141-ж се брише.

Член 29

Членот 141-з се брише.

Член 30

Членот 141-с се брише.

Член 31

Членот 142 се брише.

Член 32

Во членот 154-а ставот 2 се брише.

Член 33

Членот 155-а се менува и гласи:

„За прекршоците утврдени во членовите 151, 152, 153, 154, 154-а и 155 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.”.

Член 34

Членот 155-б се брише.

Член 35

Подзаконскиот акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од пет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 36

Постојните инспектори за заштита и спасување вработени во Дирекцијата, кои немаат статус на административни службеници, статусот на административни службеници го стекнуваат и се евидентираат во соодветна група и подгрупа согласно со Законот за административни службеници.

Член 37

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.